

Jubileuszowe przeglądy zespołów śpiewaczych diecezji opolskiej

(Wrzoski k. Opola, 24 marca 2007 r.; Opole, 2 czerwca 2007 r.)

W 2007 r. odbyły się, wzorem lat ubiegłych, przeglądy liturgicznych zespołów śpiewaczych diecezji opolskiej. W dniu 24 marca do Wrzosek (k. Opola) przyjechały schole liturgiczne na swój V przegląd — *Wrzosola 2007*, z kolei 2 czerwca w Opolu zgromadziły się chóry parafialne. V Przegląd Scholi Liturgicznych obchodził swój mały jubileusz, zaś spotkanie chóralne miało już swoją dziesiątą edycję. I Przegląd Chórów Parafialnych Diecezji Opolskiej odbył się 1 maja 1993 r. w Katedrze św. Krzyża w Opolu. Wzięło w nim udział 14 zespołów. Wymogiem stawianym wtedy wszystkim zespołom był dwudziestominutowy program zawierający dowolnie wybrane dzieła z zakresu muzyki religijnej¹. W 1997 r., po pięciu edycjach, inicjatywa tego rodzaju spotkań chóralnych została zawieszona. Powróciła zaś w 2002 r. jako jedna z dwóch części przeglądu liturgicznych (schole i chóry) zespołów śpiewaczych diecezji opolskiej.

Oba przeglądy organizują od 5 lat następujące instytucje diecezjalne: Międzydiecezjalna Komisja ds. Muzyki Kościelnej (Opole – Gliwice) — przewodniczący ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko; Referat ds. Muzyki Kościelnej przy Kurii Diecez-

¹ H.J. SOBECZKO, *Zaproszenie do udziału w Przeglądzie Chórów Kościelnych*, Mwl-op 7–8 (1993–94), nr 1–2 (14–15), s. 7–8; zob. też J. CHUDALLA, *I i II Przegląd Chórów Kościelnych Diecezji Opolskiej i Gliwickiej*, Mwl-op 7–8 (1993–94), nr 1–2 (14–15), s. 36.

jalnej w Opolu — referent ks. dr Grzegorz Poźniak; Studium Muzyki Kościelnej przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego — kierownik ks. dr Grzegorz Poźniak; Zakład Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego — kierownik dr hab. Remigiusz Pośpiech oraz Dziekan Wydziału Teologicznego UO ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola. Nadmienić należy, że oba przeglądy mają od 2002 r. zapewniony patronat medialny. Dwa diecezjalne publikatory: Radio *Plus* Opole i Gość Niedzielny — dodatek opolski zapowiadają, propagują i relacjonują wydarzenia związane z liturgicznym ruchem śpiewaczym.

Celem obu przeglądów jest propagowanie liturgicznego ruchu śpiewaczego. W zamyśle organizatorów mają one być miejscem spotkania zespołów liturgicznych działających przy parafiach diecezji opolskiej. Istotną rolę w wymiarze formacji wewnętrznej uczestników przeglądów zajmuje modlitwa oraz wspólne przygotowanie i sprawowanie Eucharystii. Kapitalne znaczenie odgrywa ponadto wielowymiarowa edukacja: pogadanki liturgiczne, zbiorowa emisja głosu w formie metodycznie przygotowanej rozśpiewki i praktycznych uwag, jak również propozycje repertuarowe. Nie do przecenienia jest także fakt nieformalnych spotkań dyrygentów zespołów i wymiana doświadczeń, a przy edycjach konkursowych spotkanie prowadzących zespoły z jurorami.

V Przegląd Scholi Liturgicznych odbył się w dniu 24 marca 2007 r. we Wrzoscach. Gospodarzem *Wrzosoli* jest parafia św. Józefa wraz z jej proboszczem — ks. dr. Hubertem Łysym.

Na V Przegląd Scholi Liturgicznych — *Wrzosola 2007* zgłosiło się 17 zespołów (około 320 śpiewaków). W kolejności zgłoszeń były to: schola liturgiczna z par. Podwyższenia Krzyża św. w Malni (dyr. M. Wawrzynek), schola *Callunae Domini* z par. św. Józefa we Wrzoscach (dyr. W. Pośpiech), schola liturgiczna z par. śś. Jakuba i Filipa w Rogowie Opolskim (dyr. M. Wawrzynek), schola *Radość* z par. św. Andrzeja w Makowicach (dyr. O. Zawada), schola *Gaudium* z par. NSPJ w Kluczborku (dyr. s. E. Symanycz CSSJ), schola liturgiczna z par. Bożego Ciała w Bytomiu-Miechowicach (dyr. D. Gigłok), schola *Cantus Mirabilis* z par. św. Rocha w Starych Budkowicach (dyr. B. Malik), międzyparafialna schola z par. Podwyższenia Krzyża św. w Radawiu i par. Wniebowzięcia NMP w Zębowicach (dyr. B. Jendrzej), schola liturgiczna z par. św. Józefa w Opolu-Szczepanowicach (dyr. ks. P. Piontek i E. Ebisch), schola *Gaudium* z par. św. Wawrzyńca w Dąbrowie (dyr. D. Słomka), schola *Cantare Cordis* z par. Niepokalanego Serca NMP w Domecku (dyr. T. Ramola), schola liturgiczna z par. św. Marcina w Ochodzach (dyr. M. Wójcik), schola liturgiczna z par. Chrystusa Króla w Nowym Świętowie (dyr. S. Ludwa), schola liturgiczna z katedralnej par. Podwyższenia Krzyża św. w Opolu (dyr. A. Płaczek), schola *Ichtis* z par. św. Michała w Prudniku (dyr. M. Dyja) oraz schola liturgiczna z par. św. Michała w Grodkowie (dyr. P. Oźga). Dwa ostatnie zespoły ostatecznie nie dojechały na Przegląd.

Wrzosola rozpoczęła się od wspólnej rozśpiewki i muzyczno-wokalnego przygotowania Eucharystii². Mszę św. odprawił prodziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego — ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej. Podczas kazania przekonywał, że „wysiłek ludzki, wasz śpiewaczy wysiłek jest z pewnością doceniony przez Dawcę talentów, darów i naszego istnienia. Winniśmy zatem dziękować Bogu i zrzucić z siebie gorset niezadowolenia. Niezadowolenia, które często mówi nam, że jeszcze nie mamy tego, co byśmy chcieli. Kiedy będziemy dziękować za to, co mamy, wtedy Bóg otworzy nasze oczy i pomoże docenić chociażby to, że spotykamy się tu we Wrzoscach i możemy dzielić się nawzajem i cieszyć tymi darami, które mamy: darem pięknego śpiewu, darem pełnego uczestnictwa w liturgii, ale też darem — możliwością służby Kościołowi. (...) Cieszcie się tą waszą posługą dla dobra całego Kościoła”

Każda z zespołów wykonywała dwa utwory: ze skarbca chorału gregoriańskiego jedną część *Missa mundi* (chorał gregoriański schola wykonywała *a capella*) oraz dowolny utwór (z dowolnego okresu liturgicznego) z repertuaru scholi (mógł to być utwór wielogłosowy lub piosenka religijna).

Losowanie kolejności występów miało miejsce w kościele, po czym zespół wychodził bezpośrednio z ławek, ustawiał się i śpiewał, po prezentacji zaś wracał na swoje miejsce, a organizatorzy losowali kolejną scholę. Nadmienić jeszcze należy, że po ustawieniu zespołu losowana była z kolei część mszy gregoriańskiej przewidziana do zaśpiewania. Ze względu na „mały” jubileusz *Wrzosoli* organizatorzy odstąpili od formuły konkursowej. Bardzo wymowne było tegoroczne hasło Przeglądu we Wrzoscach: „Śpiewajmy jak najwięcej, śpiewajmy ile się da!” Stąd też na zakończenie *Wrzosoli* przewidziano wspólne śpiewanie (ze stylowym akompaniamentem) lekkiego i popularnego repertuaru religijnego. Wydaje się, że taki program Przeglądu został bardzo dobrze odebrany przez uczestników.

Swoistą kontynuacją Przeglądu Scholi Liturgicznych jest doroczne, wspólne śpiewanie podczas Mszy św. Krzyżma w katedrze opolskiej. W dniu 5 kwietnia 2007 r. pod dyktando piszącego te słowa śpiewali uczniowie Studium Muzyki Kościelnej, jak również nieliczni organiści z terenu diecezji oraz schole: z par. katedralnej Podwyższenia Krzyża św. w Opolu (dyr. A. Płaczek), z par. św. Józefa w Opolu-Szczerpanowicach (dyr. ks. P. Piontek i E. Ebisch), z par. św. Wawrzyńca w Dąbrowie (dyr. D. Słomka), z par. Niepokalanego Serca NMP w Domecku (dyr. T. Ramola) oraz z par. św. Józefa we Wrzoscach (dyr. W. Pośpiech). Po Mszy św. w Studium Muzyki Kościelnej miało miejsce spotkanie wszystkich zgromadzonych śpiewaków i muzyków z ks. bpem Janem Kopcem, który składając życzenia wielkanocne przekonywał, że „kształtowanie śpiewu w kościele to wcale nie jest proste zadanie. (...)

² Na ten temat zob. K. OGIOLDA, *Śpiewają dla Boga i dla przyjemności*, „Nowa Trybuna Opolska” region: Opole (2007), nr 72 (4246), s. 12; W.I., *Piąta Wrzosola*, GN „Opolski” 84 (2007), nr 14, s. VI.

Dlatego też życzę, byście byli radosnym i twórczym elementem w życiu parafii. Muzycy kościelni powinni być w swoich parafiach znakiem radosnej wiary i jej świadkami, tak by przybliżyć wiernym rzeczywistość Bożą”

X Jubileuszowy Przegląd Chórów Parafialnych Diecezji Opolskiej odbył się 2 czerwca 2007 r. w Opolu. Na to doroczne śpiewacze święto zgłosiło się 13 zespołów (około 380 śpiewaków). W kolejności zgłoszeń były to: chór *Canthabiles* z par. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kątach Opolskich (dyr. Z. Maczurek), chór *Bartholomeus* z par. św. Bartłomieja w Jełowej (dyr. G. Dendera), chór młodzieżowy z par. Trójcy Świętej w Kujawach (dyr. N. Masik), chór *Cantemus Domino* z par. św. Mikołaja w Żelaznej (dyr. A. Wenzel), chór *Corda Cordi* z par. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kluczborku (dyr. M. Sitnik), chór św. Cecylii z par. Wniebowzięcia NMP w Krapkowicach-Otmęcie (dyr. H. Szoja), chór *Spotkanie* z par. św. Rocha w Starych Budkowicach (dyr. B. Malik), chór *Loretto* z par. św. Bartłomieja w Głogówku (dyr. M. Imiołek), chór z par. Bożego Ciała w Oleśnie (dyr. K. Hober), chór *Cantabile* z par. św. Katarzyny w Dobrzeniu Wielkim (dyr. H. Prochota), chór *Laudate Dominum* z par. bł. Czesława w Opolu (dyr. L. Wocial-Zawadzka), chór katedralny z par. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu (dyr. J. Chudalla) oraz chór św. Cecylii z par. Bożego Ciała w Czarnowasach (dyr. L. Wocial-Zawadzka, Ł. Niedworok).

Przeegląd rozpoczął się wspólnym rozśpiewaniem, które poprowadziła dyrygentka utytułowanego chóru opolskiego *Legenda* — mgr Elżbieta Willim. Z kolei, od strony repertuarowej, muzycznej i liturgicznej, przygotowana została wspólnie przez wszystkie zespoły, pod kierownictwem ich dyrygentów, Msza Święta. Odprawił ją i kazanie wygłosił ks. infułat prof. dr hab. Helmut J. Sobeczko — przewodniczący Międzydiecezjalnej Komisji ds. Duszapasterstwa Liturgicznego i Muzyki Kościelnej (dla diecezji gliwickiej i opolskiej). Nadmienić należy, iż podczas Eucharystii 10 absolwentów „Kursu psalterzystów”, organizowanego przez Studium Muzyki Kościelnej, zostało ustanowionych w posłudze psalterzysty. Byli to: Dawid Bartoszek z par. św. Rodziny w Zawadzkiem, Żaneta Drab z par. św. Rodziny w Zawadzkiem, Ewelina Grzywniak z par. Trójcy Świętej w Byczynie, Patryk Kulig z par. Wniebowzięcia NMP w Krapkowicach-Otmęcie, Marcin Marzodko z par. Trójcy Świętej w Kujawach, Józef Robert z par. Trójcy Świętej w Kujawach, Maria Ruszecka z par. MB Bolesnej w Nysie, Marcin Sowa z par. św. Joachima i Anny w Dziewkowicach, Sebastian Weihs z par. Trójcy Świętej w Kujawach oraz Zuzanna Wieszala z par. MB Szkaplerznej w Chrzążczycach.

Po uroczystej Eucharystii rozpoczęły się przesłuchania zespołów. Jak co roku organizatorom zależy, by chóry wzajemnie się słuchały, stąd też losowanie kolejności występów miało miejsce w kościele, po czym zespół wychodził bezpośrednio z ławek (bez tzw. „paradnego” wyjścia), ustawiał się i wykonywał swój program muzyczny. Po prezentacji wracał na swoje miejsce, a organizatorzy losowali kolejny

chór. Po zakończeniu przesłuchań odbyła się dekoracja zespołów, która zwieńczyła śpiewacze spotkanie chórów diecezji opolskiej.

W kazaniu ks. infułat H. Sobeczko określił zgromadzone chóry mianem Kościoła śpiewającego: „Wiemy, ile trzeba się napracować i troszczyć, by Kościół gromadzący się na Eucharystii był wspólnotą rozśpiewaną. Dlatego też cieszyć się należy, że ruch śpiewaczy jest coraz prężniejszy i aktywniejszy, bo to jest m.in. także znak odnowy posoborowej liturgii. Wszak jest ona liturgią śpiewaną ze swej natury”. Kończąc zatem tych kilka słów sprawozdania z przeglądów liturgicznych zespołów śpiewaczych diecezji opolskiej, wypada wyrazić życzenie, by schole i chóry w całym Kościele polskim i powszechnym rozwijały się na chwałę Boga najwyższego i pożytek całego ludu świętego, tak by liturgiczna chwalba Boża była wyśpiewaną modlitwą uwielbienia.

Ks. Grzegorz Poźniak